

Time: 3:00 Hours.

Marks: 100

- N.B. 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

Q. 1. A) Explain the features of Indian Constitution. 20

Or

B) Describe the role of Sardar Vallabhbhai Patel in the Integration and Reorganization of the Indian state.

Q. 2. A) What is an Emergency? Explain the factors that led to the Emergency. 20

Or

B) Discuss the reasons for failure of Janata government.

Q. 3. A) Examine the political developments in India from 1984 AD to 2000 AD. 20

Or

B) Explain India's relations with its neighbouring countries.

Q. 4 A) Give detailed information about separatist movements in India. 20

Or

B) Give an account of the progress in Science and Technology in India.

Q. 5. Write any two short notes of the following. 20

- A) Reorganisation of Indian States on linguistic basis
- B) Nationalization of Banks
- C) Rajiv Gandhi
- D) Globalization

मराठी रूपांतर

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र. १ अ) भारतीय राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. २०

किंवा

ब) भारतीय संस्थानाच्या विलीनीकरणात सरदार वल्लभभाई पटेल यांच्या भूमिकेचे वर्णन करा.

प्र. २. अ) आणीबाणी म्हणजे काय? ते सांगून आणीबाणीस कारणीभूत ठरलेल्या घटकांची माहिती द्या. २०

किंवा

ब) जनता सरकारच्या अपयशाच्या कारणांची चर्चा करा.

प्र. ३. अ) भारतातील इ.स. १९८४ ते इ.स. २००० पर्यंतच्या राजकीय घडामोर्डींचे परीक्षण करा. २०

किंवा

ब) भारताचे शेजारील देशांशी असलेले संबंध स्पष्ट करा.

प्र. ४. अ) भारतातील फुटीरतावादी चळवळी विषयी सविस्तर माहिती द्या. २०

किंवा

ब) भारतातील विज्ञान आणि तंत्रज्ञान क्षेत्रातील प्रगतीची माहिती द्या.

प्र. ५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोवर थोडक्यात टिपा लिहा. २०

अ) भाषावार प्रांत रचना.

ब) बँकांचे राष्ट्रीयीकरण

क) राजीव गांधी

ड) जागतिकीकरण

*****